

Hjúkrunarviðfangsefni

Verkir
Hægðatregða
Niðurgangur
Vökva og elektrólýtjafnvægi
Ógleði
Næring minni en líkamspörf
Svefntruflanir
Fráhvörf
Vefjaskaði/sár
Ófullnægjandi öndun
Hækkun á líkamshita
Skert sjálfsbjargargeta
Andleg vanlíðan
Röskun á fjölskyldulífi
Blóðsykursstjórnun
Undirbúningur rannsóknar
Undirbúningur útskriftar

Sýklalyfjagjafir

Blöndun
Aukave Niðurgangur, sveppasýkingar, rkanir ógleði, heyrn, lifur og nýru
Sýklalyfjaónæmi
Ofnæmi
Lyfjapéttni í blóði
R6
Leggir Venflow, PICC, CVK
Eftirlit með leggjum
Eftirlit
Hreinsun
Stíflaðir leggir
Fjarlægging
Sýkingar og æðabólgur
Sýklalyfjaónæmi/sýklalyfjagæsla
Sýnataka fyrir gjöf
Forðast breiðvirk lyf
Lyfjameðferð stutt
Gefa réttum tíma, á réttan hátt

Sýklalyfjagjafir (cont)

Fræðsla fyrir útskrift
Microguide

Covid-19

Áhættuþættir fyrir miklum veikindum

Sjúkdómar Hjartasjúkdómar, sykursýki, HTN, LLT, Krabbamein, langvinnur nýrnasjúkdómur
Lífstíll Ofþyngd og reykingar

Einkenni

Hiti, hósit, særindi í hálsi, slappleiki
Verkir, vöðva, bein og höfuð

Andþyngsli og mæði

Bragð- og lyktarskynsbreytingar

Meltingar- (ógleði, lystarleysi, niðurg-
færaei- angur)
nkenni

Meðferð

Lífsmörk L4, L2
Rannsóknir Blóðprufur við komu og daglega, blóðræktun, nefkoks- og hálsstrok. EKG, monitor, RTG, CT

Einkennameðferð

Næringarmeðferð

Fjölskylduhjúkrun í heimsóknarbanni

Andlegur stuðningur/sálfræðin gar/prestar

Stoðme- Einangrun, sjúkrabjálfun,
ðferð sykrusýkismeðferð, lyfjam-
eðferð, o2, veirulyf, sterar

Einangrun

Covid-19 (cont)

Kostnaður Aukinn vinnutími að klæða sig við í hlífðarföt Meiri eftirfylgni einangrun Fleirri sýnatökur Frestun á útskrift Frestun á aðgerðum/-rannsóknnum Lenging á spítalalegu
Kostnaður Föll Þrýstingssár Vökva og f sjúkli- elektrólíta brenglanir Minna nginn eftirlit, Færri heimsóknir Minni endurhæfing Færri framvindunótur lækna o.s.frv.

Hjartabolsbóga

Áhættuþættir

Einstakli- Karlkyn, áhættuhegðun (rofin
ngsbundir húð, tattú, lokkar, sprautufíkn)
þættir

Sjúkdómar Hjartasjúkdómar, gervilokur,
hjartagallar og lokusjúkdómar

Veiklað Blóðskilun, DM, fyrri sýking
ónæmis- og vannæring
kerfi

Læknisfræ- Íhlutir, aðgerðir, meðferðir,
ðileg leggjir og línur
inngrip

Áhættuþættir IVDU

Endurtekið rof á húð

Lélegt næringarástand

Svefnleysi/preyta

Lélegt almennt heilbrigði

Skert HIV-Hep C co-infection
ónæmi

Léleg meðferðarhaldni

Einkenni

Sýkingare- Hiti, holler, nætursviti, hósti
inkenni

Hjartabolsbólga (cont)

Hjarta- ein-
kenni Hjartaóhljóð, mæði, emboli, hjartabilun

Húðein-
kenni Splinter hemmorhage, osler nodes

Meðferð

Konser-
vatív Sýklalyfjameðferð; 1-2 í 4-6 vikur

Skurða-
ðgerð Gervilokuaðgerð

Stuðni-
ngs-
meðferð Verkjameðferð, hitalækkandi, vökvajafnvægi, stuðningur, munnhreinsun, fræðsla, forvarnir

Ábendingar fyrir skurðaðgerð

Gervilokur

Sýklalyfjagjöf án árangurs

Hjartabilun/av blokk

Absess , fistlamyndanir , tappamyndair

(þrálátur sepsis og sjokk)

Fylgikvillar

Hjarta Heili Nýru Hjartabilun, sepsis, leiðslutruf-
anir, eyðilegging á lokum, perica-
rditis

Stroke, heilabólga, heilahimn-
ubólga, embolia

Glomerulonephritis, nýrnabilun,
embolia,

Húðsýkingar

Einkennandi áhættuþættir

Örverugróður á fótum Sveppir

Bláæða- og sogæðasjúkdómar

Sár, bit, klór

Exem, psoriasis, þurr húð, kláði

Aðrir áhættuþættir

Áverki á húð, rof á húð, offita, aðgerðir, fyrri sýkingar, ónæmisbæling, næringarskortur, sykursýki, bjúgur, alkahólsmi, sprautufíkn

Húðsýkingar (cont)

Einkenni

Flensuein-
kenni Hiti, slappbleiki, bólgur, eitlar, lymphagitis

Húðeinkenni; almenn staðbundin og sértæk

Almenn Roði, bólga, bjúgur, hiti, verkur, kláði og þurrkur

Sértæk Blöðrur, vessi, blæðing, drep, yfirborðsblæðing og punktblæðingar

Mat og eftirlit

Strika umhverfis roðasvæðis

Tek ljósmynd

Mæli ummál fótleggjar

Athuga blóðprufur

Eftirlit með verk og hita

Meðferð Meðhöndla orsakapætti

Lyfjam-
eðferð Sýklalyf, verkjalyf, vökvagjöf

Sára- og
húðmeðferð Kláðameðferð, rakakrem, kalíumpermanganat,

Meðhöndla sveppi

Bjúgme-
ðferð Hálega, hreyfing, pumpuæ-
fingar, þrýstingsmeðferð og
teygjusokkar

Fræðsla

Fylgikvillar

Langvinnur bjúgur, sár, sogæðabjúgur,
absess

Skert lífsgæði, sjálfsmýnd, kvíði, verkir,
skert hreyfigeta

Osteomyelitis, necroserandi fasisitis, frumud-
auði, nephritis

Sepsis, aflimun, dauði

Beinsýkingar

Erfiðleikar við meðferð beinasýkingar

Vefjadrep

Blóðflæði takmarkað vegna bólguprófessa
og blóðtappamyndunar

Beindrep

Myndun biofilm

Áhættuþættir

Þrýstingsár

Sykursýkissár

Geislar

Gerviliðir og gigt

Aðrir áhættuþættir

Áverkar, æðaleggir, hjartaskurðaðgerð,
vannæring, offita, langvinnir sjúkd, ónæmis-
bæling, IVDU

Einkenni

Almenn sýking-
are-
inkenni Hiti, hrollur, roði, bólga, verkur,
slappleiki

Sértæk
húðein-
kenni Hreyfiskerðing, sár yfir svæðinu,
sinus göng frá svæðinu og upp
á húð

Meðferð

Konser-
vatív Sýklalyf í 4-6 vikur (CVK, PiCC
lína),
meðferð

Aðgerðir Beinop, graftur, flípaop, aflimun

Stuðni-
ngs-
meðferð Verkjameðferð, sármeðferð,
næringarmeðferð, fyrirbyggjandi
meðferð f. blóptappa og þrýsti-
ngssár

Septískur arthritís

Orsakir

Bein sýking Beinsýkingar, mjúvefsýkingar og
áverkar

Septískur arthritis (cont)

Blóðborin UTI, GI, frá öndunarfærum, æðaleggjum og sýkingum í munnholi. Sár og aðgerðir.

Áhættuþættir

Gigtarsjúklingar (RA)

Gerviliðir

Aðgerð á liðum og ástungur

Húðsýkingar og sár

Aðrir áhættuþættir

Aldraðir, langveikir, ónæmisbæling vegna sjúkdóma/meðferðar. Reykingar, áfengisneysla, fíkniefni, næringarskortur.

Einkenni Skerðing á hreyfingu

Skerðing á hreyfingu, staðbundin sýkingareinkenni (roði, bóglá, hiti í húð og verkur) og útbreidd sýkingareinkenni (hiti, hrullur, slappleiki, þyngdartap)

Meðferð

Blóðprufur Status (hvít), sökk og crp

Sýnataka (2-3ml) úr lið

Aftöppun úr lið

Aðgerð +Fjarlægja gervilið ef hann er til staðar

Sýklalyf 2-6 vikur

Hjúkrunarmeðferð

Verkjameðferð

Meðferð við hita

Sjúkraþjálfun

Sárameðferð

Andlegur stuðningur

Sýkingar í meltingavegi

Einkenni

Upp og niður

Ógleði og lystarleysi

Kviðverkur og höfuðverkur

Bjúgur

Þurrkur - munnþurrkur

Elektrólíta brenglanir

Slappleiki

Svefnleysi

Hiti

Norveira

Niðurgangur

Punnfljótandi Blóð og slím
-> sprengi

Uppköst

Já

Verkir

Kvið-, bein- vöðva- og höfuð- verkur

Vökvajafnvægi

Þurrkur og elektrólíta brenglanir

Hiti

Stundum

C. diff

Niðurgangur

Slím, gul- grænt og illa lyktandi

Uppköst

Ógleði

Verkir

Krampa- kenndir kviðverkir

Vökvajafnvægi

Prótein- skortur og bjúg- myndun. Þurrkur

Hiti

Stundum

Smitleiðir niðurgangs

Saur Hendur, föt, salerni, menguð tæki, umhverfi

Hjúkrun niðurgangspesta

Sýnataka

Sýkingar í meltingavegi (cont)

Einkenameðferð

Vökvagjöf, húðvarnir, ~~stemmandi lyf-NEI~~, fæðisbreytingar, verkja/ógleðistillandi og hitalækkandi

Faraldrar Noro

Stofnunum: Heilbrigðisstofnun, fangelsi, hjúkrunarheimili, skemmtiferðaskip, leikskólar, hermenn, veitinarstaðir. Hlaðborð.

Viðbrögð við faröldrun eins og noro

Einangrun/einangra saman. Einangra klósett.

Handhreinsun

Heimsóknartakmarkanir

Veikir heima

Umhverfisþrif Lokun eininga

Norveira

Veiran Polir þurrk, hreinisefni og sýrur sjálf

Lífsferill Lifa í 21-28 daga í umhverfi, á yfirborði hluta.

Smit Útskilur veirus frá upphafi einkenna og í allt að 56 daga eftir að bata er náð. Einkennalausir geta verið smitandi.

Ónæmi Ónæmi er skammvinnt.

Smitleið noro

Fec-oral

Umhverfi

Grænmeti, ávextir, fiskur

Menguð vatn

Með starfsmönnum

Fylgikvillar

IBS

Nýrnabilun

Hjartsláttartruflanir

Clostridium difficile

Baktería Harðgerðir sporar, hitapólin og þolir þurrk

Hluti af ristilflóru manna og dýra og ónæm sóðthreinsiefnum

Áhættuþættir

Sýklalyfjameðferð

Krabbameinslyfjameðferð

Aðgerð á görnum

Antiperistaltic lyf

Löng sjúkráhúsla

Alvarlegur undirliggjandi sjúkd.

Ónæmis- HIV
bæling

Aldraðir

Fylgikvillar

Pseudomembranous colitis

Toxic megacolon

Paralytic ileus

Perforation

Sepsis og dauði

Nýrnabilun

Meðferð

Hætta sýklalyfjum

Lyf Metronidazol?/Vancomycin

Aðgerð Colectomy

Fecal transplant

Muna eftir góðgerlum með sýklalyfjum

Samantekt

Margar sýkingar krefjast langrar meðferðar og hefur áhrif á allt líf viðkomandi.. Skiptir öllu að meðhöndla sem allra fyrst til að koma í veg fyrir alvarlegar afleiðingar og dauða. Alltaf reyna að taka öll sýni áður en sýklalyfjameðferð byrjar

Klassísk einkenni sýkinga: Hiti Ekki allir
og breyting á blóðmynd hafa þau

Samantekt (cont)

Heilda- Undirliggjandi saga, einkenni
rmyndin og bakgrunnur

Áhættu- Aldraðir, aukning á IV spraut-
þættir unitkun, sykursýki, offita og
sýkinga ónæmisbæling vegna
eru langvinnra sjúkdóma
svipaðar

Hjúkrun sýkinga

Observation og bregðast við einkennum

Andlega, líkamlega og félagslega hjúkrun.
Virka alla stoðþjónustu sem getur gagnast.

